

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 208/2013,

11. märts 2013,

idandite ja idandite tootmiseks ettenähtud seemnete jälgitavuse nõuete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 18 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 178/2002 on sätestatud põhimõtted, mis käsitlevad toitu ja sööta üldiselt ning eelkõige toidu ja sööda ohutust liidu ja liikmesriikide tasandil. Kõnealuse määruse artiklis 18 on sätestatud, et toit, sööt, toiduloom ning iga aine, mis on ette nähtud toidu või sööda koostisse lisamiseks või mille lisamist eeldatakse, peab olema jälgitav kõigil tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappidel.
- (2) Samuti on selles artiklis sätestatud, et toidukäitlejad peavad suutma kindlaks teha iga isiku, kellelt toit on tarnitud, ning nad peavad kasutama süsteeme ja menetlusi, mis võimaldavad kindlaks teha muud ettevõtjad, kellele nende toodang on tarnitud. Kõnealune teave tuleb pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks teha.
- (3) 2011. aasta mais liidus aset leidnud Shiga toksiini tekitaja *E. coli* (STEC) puhangu järel tehti kindlaks, et need puhangud olid tõenäoliselt põhjustatud idandite tarbimisest.
- (4) 20. oktoobril 2011 võttis Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) vastu teadusliku arvamuse seemnetes ja idandatud seemnetes leiduva Shiga toksiini tekitaja *Escherichia coli* (STEC) ja teiste haigustekitavate bakterite põhjustatava ohu kohta ⁽²⁾. Oma arvamuses jõudis toiduohutusamet järeldusele, et kõige tõenäoliselt saavad idanditest tulenevad haiguspuhangud alguse haigustekitavate bakteritega saastunud kuivatatud seemnetest. Lisaks sellele on kõnealuses arvamuses väidetud, et

idanemise ajal esineva kõrge niiskuse ja soodsate temperatuuride tagajärjel võivad kuivatatud seemnetes esinevad bakteriaalsed haigustekitajad idanemise ajal paljuneda ja sellest tulenevalt ohustada rahvatervist.

- (5) Jälgitavus on toiduohutuse tagamisel tõhus vahend, sest see võimaldab toidu jälgitavust kõigil tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappidel ning seega kiiret reageerimist toidust põhjustatud haiguspuhangute korral. Eelkõige võib teatava mitteroosmise toidu jälgitavuse kasutamine aidata kõrvaldada turult ohtliku toidu ja kaitsta seega tarbijaid.
- (6) Määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 18 kohase jälgitavuse tagamiseks peavad olema kättesaadavad idandeid või idandite tootmiseks ettenähtud seemneid tarnivate toidukäitlemisettevõtjate nimed ja aadressid ning nende toidukäitlemisettevõtjate nimed ja aadressid, kellele selliseid seemneid või idandeid on tarnitud. Nõue toetub lähene-misele, mille kohaselt peab toidukäitlemisettevõtjatel olema süsteem, mis võimaldab neil kindlaks teha oma vahetu(d) tarnija(d) ja vahetu(d) kliendi(d), välja arvatud juhul, kui tegemist on lõpptarbijaga.
- (7) Idandite tootmise tingimused võivad olla inimeste tervisele suureks ohuks, sest need võivad põhjustada toidust pärinevate patogeene märkimisväärset paljunemist. Toidust põhjustatud haiguspuhangute korral, mis on seotud idandite tarbimisega, on seepärast asjaomasele kaubale kiire jälilejõudmine olulise tähtsusega, et piirata selliste haiguspuhangute mõju inimeste tervisele.
- (8) Lisaks on idandite tootmiseks ettenähtud seemnetega kauplemine laialt levinud, mis teeb jälgitavuse veelgi vajalikumaks.
- (9) Seepärast tuleks käesolevas määruses sätestada idandite ja idandite tootmiseks ettenähtud seemnete jälgitavuse suhtes erieeskirjad.
- (10) Eelkõige on asjakohane sätestada nõue, et toidukäitlemisettevõtjad esitavad lisateabe, selliste seemnete või idandite koguse ja saatmise kuupäeva kohta, lisades partii identifitseerimisandmed ning seemnete või idandite üksikasjaliku kirjelduse.

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

⁽²⁾ EFSA Journal (2011);9(11):2424.

- (11) Toidukäitlemisettevõtjate halduskoormuse vähendamiseks on asjakohane võimaldada paindlikkust selles osas, millises vormis toidukäitlemisettevõtjad registrit peavad ja jälgitavuse nõuete täitmise raames asjakohast teavet edastavad.
- (12) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse järgmiste kaupade partiide jälgitavuse eeskirjad:

- i) idandid;
- ii) idandite tootmiseks ettenähtud seemned.

Käesolevat määrust ei kohaldata idandite suhtes pärast seda, kui need on läbinud Euroopa Liidu õigusaktide kohase töötuse, mis eemaldab mikrobioloogilised ohud.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „idandid” – toode, mis on saadud seemnete idandamise ja nende vees või muus keskkonnas arenemise tulemusel, korjatud enne pärislehtede arenemist ja mis on ette nähtud tervena (koos seemnega) söömiseks;
- b) „partii” – kogus idandeid või seemneid, mis on ette nähtud sama taksonoomilise nimetusega idandite tootmiseks ja mis saadetakse samal päeval samast ettevõttest samasse sihtkohta. Üks või mitu partiid võivad moodustada saadetise. Siiski arvatakse teistsuguse taksonoomilise nimetusega seemned, mis on segatud samasse pakendisse ja ette nähtud koos idandamiseks, ning nende idandid samuti üheks partiiks.

Peale selle kohaldatakse käesolevas määruses komisjoni määruse (EL) nr 211/2013 ⁽¹⁾ artiklis 2 esitatud „saadetise” määratlust.

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 26.

Artikkel 3

Jälgitavuse nõuded

1. Toidukäitlemisettevõtjad tagavad, et kõikidel tootmis-, töötlemis- ja turustamisetappidel registreeritakse idandite tootmiseks ette nähtud seemnete partiide või idandite partiide kohta järgmine teave. Toidukäitlemisettevõtja tagab ka, et kõnealuste sätete täitmiseks vajalik teave edastatakse toidukäitlemisettevõtjale, kellele seemned või idandid tarnitakse.

- a) seemnete või idandite täpne kirjeldus, sealhulgas taime taksonoomiline nimetus;
- b) tarnitud seemnete või idandite kogus;
- c) kui seemned või idandid oli saatnud muu toidukäitlemisettevõtja, siis järgmiste ettevõtjate nimi ja aadress:
  - i) toidukäitlemisettevõtja, kes on seemned või idandid saatnud,
  - ii) saatja (omanik), kui see ei ole toidukäitlemisettevõtja, kes on seemned või idandid saatnud;
- d) selle toidukäitlemisettevõtja nimi ja aadress, kellele seemned või idandid saadetakse;
- e) saaja (omaniku) nimi ja aadress, kui see ei ole toidukäitlemisettevõtja, kellele seemned või idandid saadetakse;
- f) vajaduse korral partii identifitseerimisandmed;
- g) saatmiskuupäev.

2. Lõikes 1 osutatud teavet võib säilitada ja edastada mis tahes asjakohases vormis, tingimusel et see on hõlpsasti kättesaadav toidukäitlemisettevõtjale, kellele seemned või idandid tarnitakse.

3. Toidukäitlemisettevõtjad peavad edastama lõikes 1 osutatud asjakohase teabe iga päev. Lõikes 1 osutatud teavet ajakohastatakse iga päev ja seda säilitatakse piisavalt kaua, kuni võib eeldada, et idandid on ära tarbitud.

4. Taotluse korral esitab toidukäitlemisettevõtja põhjendamatult viivitusega pädevale asutusele lõikes 1 osutatud teabe.

Artikkel 4

Imporditud seemnete ja idandite jälgitavuse nõuded

1. Idandite tootmiseks ettenähtud seemnete saadetistele ja idandite saadetistele lisatakse liitu importimisel määruse (EL) nr 211/2013 artiklis 3 sätestatud sertifikaat.

2. Seemneid ja idandeid importiv toidukäitlemisettevõtja säilitab lõikes 1 osutatud sertifikaati piisavalt kaua, kuni võib eeldada, et idandid on ära tarbitud.

3. Kõik toidukäitlemisettevõtjad, kes käitlevad idandite tootmiseks ette nähtud imporditud seemneid, annavad lõikes 1

osutatud sertifikaadi koopiaid kõikidele vahepealsetele toidukäitlemisettevõtjatele, kellele need seemned saadetakse, kuni idandite tootja need kätte saab.

Kui idandite tootmiseks ettenähtud seemneid müüakse pakendatult jaekaubanduses toidukäitlemisettevõtjatele, annavad imporditud seemneid käitlevad toidukäitlemisettevõtjad lõikes 1 osutatud sertifikaadi koopiaid kõikidele vahepealsetele toidukäitlemisettevõtjatele, kellele seemned saadetakse, kuni nende jaemüügiks pakendamiseni.

Artikkel 5

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. märts 2013

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO